

TERVEYDEN EDISTÄMINEN OPISKELUTERVEYDENHUOLLOSSA –
YTHS:N OPISKELUTERVEYSTYÖ

Stm:n opiskeluterveydenhuollon neuvottelukunta

23.5.2023

Jonna Kekäläinen

Y · T · H · S

YLIOPPILAIKEN TERVEYDENHOITOSÄÄTIÖ

Johdanto

Terveydenhuoltolain 17§ mukaan opiskeluterveydenhuollon yhtenä neljästä keskeisestä tehtävästä on opiskelijoiden terveyden, hyvinvoinnin sekä opiskelukyvyn seuraaminen ja edistäminen.

Päämääränä on luoda rakenteet opiskeluyhteisötyölle ja terveyden, hyvinvoinnin sekä opiskelukyvyn edistämiseksi kaikissa korkeakouluyhteisöissä yhdessä korkeakoulun ja opiskelijoiden kanssa.

YTHS:n opiskeluyhteisötyö (OTE) on työmuoto, jonka avulla näitä laissa asetettuja tehtäviä voidaan toteuttaa.

Opiskeluterveydenhuollon toimintaperiaatteet

Opiskelijälähtöisyys

- Palvelujen järjestäminen siten, että ne ottavat huomioon opiskelijaväestön erityispiirteet ja ovat opiskelijoiden helposti saavutettavissa sekä vastaavat heidän tarpeitaan.

Varhainen puuttuminen

- Opiskelijan, opiskeluyhteisön ja -ympäristön terveystarkkailun tai ongelmien mahdollisimman varhaista havaitsemista, tunnistamista ja nopeaa interventiota.
- Varhaisen puuttumisen ja tukemisen toteutuminen edellyttää hyvää yhteistyötä oppilaitoksen ja opiskeluterveydenhuollon välillä.

Monialainen yhteistyö

- Edellytys opiskeluterveydenhuollon tavoitteiden toteuttamiselle sekä terveyden- että sairaanhoidon palvelujen järjestämisessä että yhteisöllisessä työssä.
- Keskeisiä yhteistyökumppaneita ovat oppilaitokset, opiskelijajärjestöt/opiskeluhuollon toimijat ja muut opiskelijoiden hyvinvointiin vaikuttavat tahot.
- Merkitys korostuu erityisen tuen tarpeen arvioinnissa ja tuen suunnittelussa.

YTHS:n opiskeluyhteisötyön määritelmä

Monialaista työtä opiskeluyhteisöjen tukemiseksi ja terveyden, hyvinvoinnin ja opiskelukyvyn edistämiseksi yhteistyössä korkeakoulujen, opiskelijoiden ja muiden toimijoiden kanssa

Vaikuttaa fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen opiskeluympäristöön siten, että opiskeluympäristö tukee opiskelijoiden terveyttä, hyvinvointia ja opiskelukykyä.

Lisätä opiskelijoiden henkilökohtaista tietoa ja ymmärrystä terveyteen, hyvinvointiin ja opiskelukyvyn vaikuttavista tekijöistä.

Vahvistaa opiskeluyhteisöjen kykyä edistää jäsentensä terveyttä, hyvinvointia ja opiskelukykyä.

OPE-työn toteutuksen tasot

Valtakunnallinen OPE-tiimi

- **Opiskelu yhteistyön palvelut:** Opiskelu yhteistyön prosessit, kehittäminen, suunnittelu, yhdenmukaistaminen ja ohjeistaminen, laadun ja vaikuttavuuden seuranta sekä tutkimus
- **Prosessin omistaja:** Opiskelu yhteistyön koordinaattori, Valtakunnallinen OPE-tiimi, Valtakunnallinen terveystyöryhmä

Palvelualueiden OPE-vastaava

- Vastaa yhdessä aluejohtajan kanssa palvelualueen opiskelu yhteistyön suunnittelusta, toteutuksesta ja alueelle määritellyn resurssin kohdentamisesta
- Osallistuu yhdessä valtakunnallisen OPE-tiimiin kanssa opiskelu yhteistyön toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen

Korkeakoulukohtainen (paikallinen) OPE-tiimi

- Toteuttaa monialaista yhteistyötä opiskelu yhteistyön ja hyvinvointitoimijoiden kanssa.
- Työskentelee opiskelijoiden hyvinvoinnin, terveyden ja opiskelukykyyn ylläpitämiseksi ja edistämiseksi.
- Toteuttaa ja tarvittaessa muokkaa valtakunnallisen OPE-toiminnan suunnitelmaa palvelemaan parhaiten oman kohderyhmänsä tarpeita

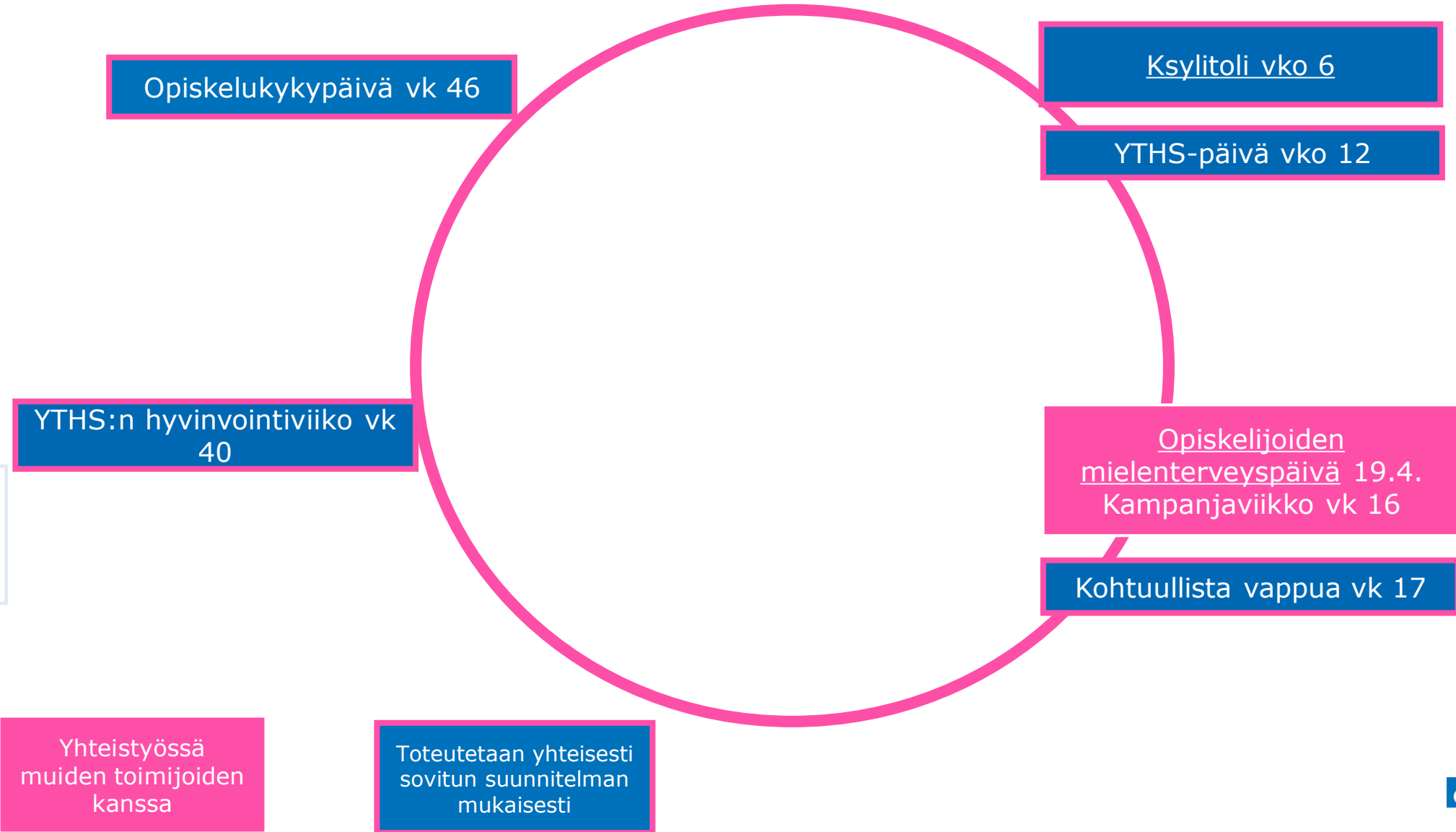
YTHS:n OTE-työn ohjaus ja organisointi

- **Säätiötasoisesti ohjattua:**
  - OTE-työtä toteutetaan korkeakoulukohtaisesti ja sitä varten varataan aikaa kullekin korkeakoululle
  - Korkeakoulukohtaisen OTE-työn keskeinen toimintamuoto on säännöllinen terveystyöryhmätyöskentely
  - OTE-vuosikellon mukaisen toiminnan minimitaso
  - Korkeakoulukohtainen OTE-tiimi huolehtii lakisääteisten OPY-tarkastusten toteutumisesta
  - Palvelualueelle määritetty OTE-budjetti mahdollistamaan korkeakoulukohtaisen toiminnan suunnittelu ja toteutus
  - OTE-työn säännöllinen näkyväksi tekeminen kaikilla YTHS:n toiminnan tasoilla; säätiön johtoryhmässä, palvelualueiden johtoryhmissä ja johtokunnissa, paikalliselle tasolla esim. työpaikka tai muissa vastaavissa kokouksissa. (Saadaan käyttöön valmiit raportit näitä varten)
- **Palvelualueilla päätettävät asiat:**
  - Sidosryhmäyhteistyön tiiveyden taso
  - Vuosikellon mukaisen toiminnan toteutuksen muodot
  - Palvelualueen OTE-budjetin jakoperusteet korkeakoulukohtaisten OTE-tiimien kesken
  - Palvelualueen OTE-tiimien toimivalta
  - Korkeakoulun suunnalta tulleet pyynnöt osallistua työryhmiin ja muuhun esim. tuutor-toimintaan
  - MTEA kurssien toteuttaminen, (ja tulevaisuudessa muiden tuotteistettujen OTE-palveluiden tarjoaminen korkeakouluyhteisöille)
- **Korkeakoulukohtaisten OTE-tiimien päätettävät asiat:**
  - Sovitaan oman palvelualueen johtoryhmän ja OTE-vastuuhenkilön kanssa

Paikallisen OTE-tiimin ja terveystyöryhmän tehtävät

- YTHS:n valtakunnallisen OTE-työn toimintasuunnitelman mukaisen yhteisöllisen terveyden edistämisen tapahtumien ja kohtaavan toiminnan paikallinen toteutus
- Hyvä ja säännöllinen vuorovaikutus toimijoiden välillä
- Osallistavan ja yhteisöllisen toimintakulttuurin luominen, jonka tavoitteena on edistää opintoihin kiinnittymistä ja opinnoista suoriutumista
- Opiskelijan opiskelukyvyn tukeminen
- Korkeakoulun OPY-tarkastuksen ympärille rakentuva toiminta sekä sen koordinointi
- OTE-hanketyö ja sen seuranta
- OTE-tiimi seuraa ennalta korkeakoulun opiskelijoiden terveydentilaa ensimmäisen vuoden opiskelijoille suunnatusta terveystieteiden kyselystä ja korkeakoulukohtaisista käytätiedoista kootun tiedon valossa
- Tiedon siirto korkeakoulun opiskelijoiden terveyden, hyvinvoinnin ja opiskelukyvyn tilasta (sekä YTHS:ltä, korkeakouluilta että opiskelijajärjestöiltä saadun/ kerätyn tiedon valossa)
  - Korkeakoulukohtaiset TerveysStartti koonnit vuosittain lukuvuoden lopussa (toukokuu)
  - Korkeakoulukohtaiset OPY-tarkastusten tilanne/kehittämiskohteiksi valittujen toimen tilannekatsaus vuosittain kalenterivuoden lopussa (marras-joulukuu)
- Opiskeluyhteistyö on keskeinen osa alueellista ja paikallista sidosryhmäyhteistyötä

Valtakunnallisen OTE-työn tapahtumat 2023

Paikallisen OTE-toiminnan vuosikello

Korkeakoulun OTE-tiimin toimintasuunnitelma valmiina, joulukuu

Terveystyöryhmän kokous 4. marras-joulukuu

Korkeakoulukohtaiset Opiskelukyöpäivän tapahtumat

Korkeakoulukohtaisen OTE-työn toimintasuunnitelman laatiminen, marras-joulukuu

Korkeakoulukohtaiset Opiskeluhuvinviikon tapahtumat

Terveystyöryhmän kokous 3 elo-syyskuu

OTE-kuulumiset 1

OTE-kuulumiset 6

OPY-ohjaus

OPY-ohjaus

OTE-työntekijöiden kokous 1

OTE-työntekijöiden kokous 2

OTE-kuulumiset 2

OTE-kuulumiset 5

OPY-ohjaus

OTE-työntekijöiden kokous 2

OTE-työntekijöiden kokous 3

OPY-ohjaus

OTE-kuulumiset 4

OTE-kuulumiset 3

OPY-ohjaus

Terveystyöryhmän kokous 1. tammi-helmikuu

Korkeakoulun OTE-tiimin toimintakertomus, helmikuun alkuun mennessä

Ksylitoliviikon tapahtumat korkeakoulussa /palvelupisteessä

Korkeakoulukohtainen YTHS-päivän tapahtuma

Terveystyöryhmän kokous 2. maaliskuu-huhtikuu

Korkeakoulukohtainen Opiskelijoiden mielenterveyspäivän/ vappuviikon tapahtuma

OPY-tarkastukset / OPY seurantapalaveri sovitaan ja sijoitetaan vuosikelloon yhteistyössä korkeakoulun kanssa

Hankehakemukset

OTE-hankerahaa on haettavissa ympäri vuoden. Hankerahahakemuksia voi toimittaa valtakunnalliselle OTE-tiimille. Hakemuksia käsitellään ja hankerahapäätöksiä tehdään kolme kertaa vuodessa. Vuoden kierrossa hankerahakäsittely toteutuvat tammi-, touko ja syyskuussa. Ehtiäkseen päätöskäsittelyyn hankerahahakemuksen tulee olla toimitettuna valtakunnalliselle OTE-tiimille käsittelyä edeltävän kuukauden viimeiseen päivään mennessä.

TerveysStartti
1.vuoden opiskelijoille
lähetettävä terveystarkastus

Terveystarkastus –yksi YTHS:n perustehtävistämme

- Korkeakouluopinnot aloittaville opiskelijoille lähetetään ensimmäisenä opiskeluvuonna terveystarkastus (TerveysStartti)
- Terveystarkastuslomakkeella kartoitetaan korkeakouluopiskelijoiden
  - fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista terveydentilaa
  - keskeisiä terveystarkastuksen piirteitä
  - terveyden, terveystarkastukseen ja opiskelukykyyn liittyviä tekijöitä, kuten sosiaalisia taitoja
- Terveystarkastuksen perusteella henkilökohtaiseen terveystarkastukseen kutsutaan ne, joilla kyselyn perusteella on siihen aiheita tai jotka ovat ilmaisseet halunsa tarkastukseen.
- Tavoitteena on, että terveystarkastukseen osallistuisivat ainakin ne opiskelijat, joilla on terveystarkastusongelmia.
- Opiskelijan saa vastauksen ja tilannearvion täyttämänsä kyselyn perusteella, vaikkei häntä kutsuttaisi terveystarkastukseen.
- Keräämme Terveystarkastuksen avulla tietoa asioista, joihin opiskeluterveydenhuollon toimilla voi vaikuttaa.

TerveysStartista hyötyy opiskelijan lisäksi myös korkeakoulut sekä YTHS

Opiskelija

Helppo täyttää, löytyy opiskelijan omasta Self-palvelusta

Pysähdyttää opiskelijan hetkeksi tarkastelemaan omia terveystottumuksia

Ohjaus suoraan terveydenedistämisen materiaaleihin tai terveystarkastukseen

YTHS

Parempi näkyvyys palveluita tarvitseviin opiskelijoihin

Tiedolla johtamisen työkalu

Korkeakoulu

Näkyvyys korkeakoulun opiskelijoiden tilanteeseen

TerveysStartin OTE-näkökulma

Sähköisen
terveyskyselyn tuloksia
hyödynnetään
opiskeluyhteisötyössä
esim. osana
opiskeluympäristön
tarkastusta (OPY)

Terveyskyselyt ja -
tapaamiset tuovat
parhaimmillaan lisätietoa
opiskeluyhteisön
tilanteesta ja
erityispiirteistä

Opiskelukyky syntyy ja kehittyy opiskelijan ja oppimisympäristön dynaamisessa vuorovaikutuksessa

KIITOS

Jonna.kekalainen@yths.fi

Y · T · H · S

YLIOPPILAIKEN TERVEYDENHOITOSÄÄTIÖ